

## CASE CONFERENCE MBTC (CASE DEPRESSION)



เสนอโดย นางประนอม แก้วกุล พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ  
โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ จ.อุบลราชธานี เขตสุขภาพที่10

# กรณีศึกษา

---

caseเดี่ยว ชายไทย อายุ41ปี

Dx.F32.2

อาการสำคัญ : เครียด นอนไม่หลับ ท้อแท้ ภาวะวุ่นวาย

ประวัติ

6 เดือนก่อน เลิกกับแฟน

3-4 เดือนก่อนย้ายที่ทำงานไปอยู่อีกรัฐหนึ่งในอเมริกา ทำงานเป็นเชฟในร้านอาหาร รายได้ลดลงจากเดิม/สิ่งแวดล้อมเปลี่ยน/เลิกงานแล้วกลับห้อง เหงา เศร้า เริ่มเครียด

# นัดตกลงบริการและปฐมนิเทศ

## 1. สอบถามความต้องการและฝึกด้วยความสมัครใจ

ประเมินข้อมูลก่อนฝึก

ความเครียด=49 คะแนน ซึมเศร้าระดับน้อย 9Q =10คะแนน ,8Q =1คะแนน

กำหนดเป้าหมายร่วมกับผู้รับบริการ : การแก้ปัญหาและไม่มีภาวะซึมเศร้ากลับไปทำงานได้

## 2. สื่อสารวัตถุประสงค์โปรแกรม

3. เน้นย้ำการฝึกสมาธิและสติเป็นประจำทุกวันอย่างต่อเนื่อง

4. นัดบำบัดครั้งที่1 สัปดาห์ต่อไป

## สรุปเทคนิคเลือก CASE

---

1. ครั้งแรก case มาบำบัดที่ศูนย์ร่วมโพธิ์ใจ หลังจากพบแพทย์ เพื่อบำบัด
2. ผู้บำบัด รับcase ให้คำปรึกษาเบื้องต้น และฝึกผ่อนคลายเครียด
3. อธิบายวัตถุประสงค์ กระบวนการกิจกรรมตามแผนการบำบัดทั้งหมดตลอดจนการฝึกการบ้านที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง
4. ให้ผู้ป่วยกลับไปปรึกษาญาติ(ผู้ป่วยเปิดร้านขายปลาเผาช่วงเย็น / บ่ายต้องเริ่มเตรียมร้าน ) ให้ผู้ป่วยและญาติตัดสินใจ โทรมายืนยันจะมา รับการบำบัด

# สติบำบัดครั้งที่1: การจัดการกับความว้าวุ่นใจ

---

## กิจกรรม1.1 บุคคลในดวงใจ

- Case พูดถึง พ่อกับเพื่อน
- คุณลักษณะที่ดั่งาม คือ
- ไว้วางใจ
- ปรึกษาได้ทุกเรื่อง
- คอยให้กำลังใจ

# การจัดการกับความว้าวุ่นใจโดยการฝึกสมาธิ3ชั้น

1. ฝึกหยุดความคิดโดยรับรู้ลมหายใจ : รู้สัมผัสลมหายใจที่ปลายจมูก โดยการจดจ่ออยู่ที่ลมหายใจ

## 2. ฝึกจัดการกับความคิด

- ฝึกการรับรู้ลมหายใจต่อเนื่อง /จดจ่อ โฟกัสอยู่กับลมหายใจ
- หากมีความคิดให้รู้ตัวไม่คิดตาม
- ช่วงที่ฝึก case : มีความคิดเกี่ยวกับเรื่องเดิมๆที่ผ่านมา

### 3.การจัดการกับความง่วง

---

ยืดตัวให้ตรงสูดลมหายใจเข้าออกลึกๆยาว 4-5 ครั้งแล้วกลับมาสูดลมหายใจต่อ/หรือให้นึกถึงแสงไฟสว่างจ้าๆ

Case: ไม่รู้สึกง่วง/มีความคิดมาเข้าเรื่อย ๆ

สิ่งที่ได้เรียนรู้ในสัปดาห์ที่ 1 :

- จัดการกับความง่วง
- ใช้คำถามปลายเปิด : ช่วงที่ฝึกเป็นอย่างไรบ้าง เปิดให้โอกาส case ได้แลกเปลี่ยน ประสบการณ์หลังจากที่ฝึก
- เมื่อมีความคิดเข้ามาเป็นช่วงๆ แนะนำให้กลับมาที่ลมหายใจ

## สติบำบัดครั้งที่ 2 : การดำเนินชีวิตอย่างมีสติ

---

- ทบทวนการบ้าน / การฝึกสมาธิ
- ช่วงเช้า : ที่ฝึกสมาธิ ยังมีความคิดเก๋ๆ มารบกวนจิตใจ / กระทบกระวายเป็นสับสนในความคิด
- ช่วงค่ำ : บางวันจิตใจสงบ / บางวันยังคิดสับสน / นั่งสมาธิได้นานขึ้น

# สติบำบัดครั้งที่2 : การดำเนินชีวิตอย่างมีสติ

- อธิบายความหมายของสติ / กระบวนการฝึกสติ3 ระดับ (สติขั้นพื้นฐาน / สติตามการใช้งานภายนอก/ สติตามสภาวะภายใน )และวิธีฝึกสติ

## 1.ฝึกสมาธิพื้นฐาน : รู้ลมหายใจบางส่วนกับรู้ในกิจที่ทำ(สัมผัสก้อนหินชิม/ ฟังยืนเดิน)

- เตรียม ผลไม้อบแห้ง (บ๊วย, องุ่น, กัลยาดาก) ให้ **Case** ได้ชิม

## 2.ฝึกสติตามการใช้งานภายนอก

- ยืนอย่างมีสติ บนขาข้างเดียวและเดินต่อเท้า

## 3.ฝึกสติตามการใช้งานภายใน

- ยื่นท่า squat 2 ครั้ง(ทำธรรมดาและทำให้รู้ลมหายใจไปด้วย)
- เปิดMV เพลงให้ฟังอย่างมีสติ
- เปิดระฆังสติบอกประโยชน์ของระฆังสติ
- แนะนำ / ติดตั้งระฆังสติในมือถือ/ อธิบายการบ้านครั้งที่2

## สติบำบัดครั้งที่ 3 : รู้จักปล่อยวางอารมณ์

1. ทบทวนการบ้าน/การนั่งสมาธิ : การฝึกสติในการยืน เดิน พัง รู้ลมหายใจและการใช้ระฆังสติ

ใช้คำถาม: เป็นอย่างไรบ้าง/เล่าให้ฟังหน่อยคะ

- มีวิธีการจัดการอย่างไรบ้าง

**CASE :** มีหลงๆ ลืมๆ เครียด กังวล ทำอะไรซ้ำๆ เพลียตลอดเวลา

- จำอะไรไม่ค่อยได้ รู้สึกสับสนไม่รู้จะทำอะไรก่อนหลัง
- แก้ปัญหาโดย ทำไปทีละอย่างๆ และนำเอาเรื่องสติมาใช้ช่วงทำงาน
- ผู้บำบัด : ชื่นชม

2. การพัฒนาสติในการสังเกตจิตขั้นต้น/การฝึกสติให้พัฒนาความสามารถในการปล่อยวาง

- อธิบายกระบวนการสติในจิตที่ช่วยพัฒนาปัญญาภายใน
- อธิบายและฝึกพิจารณาความรู้สึกที่รุนแรง

# สติบำบัดครั้งที่ 3 : รู้จักปล่อยวางอารมณ์

- ใช้การสังเกตความรุนแรง
- ทำท่า up and down 20 ครั้ง / เปรียบเทียบ 2 ครั้ง = ฉันทเห็น้อย กับ ฉันทเห็นความเห็น้อย
- ออกกำลังกายร่วมกับมีสติ

3.ฝึก body scan/ สังเกตบนร่างกายให้ละเอียด

- ฝึกปฏิบัติ body scan
- ฝึกปฏิบัติร่วมกับฝึกพิจารณาการเปลี่ยนแปลงและปล่อยวาง

## สติบำบัดครั้งที่ 3 : รู้จักปล่อยวางอารมณ์

---

4. ฝึกซักซ้อมทางใจ /นึกถึงเหตุการณ์ ที่ทำให้เกิดความรู้สึกรุนแรงใน สัปดาห์ที่ผ่านมา

Case : หงุดหงิด เรื่องเพื่อนบ้านดื่มสุรา เสียงดัง เปิดเพลงเสียงดัง

- ชวนให้นึกถึงเหตุการณ์ แล้วฝึกดูความรู้สึกบนร่างกาย (body scan) ดูการเปลี่ยนแปลงและปล่อยวาง

5. การวางแผนการนั่งสมาธิและสติไปใช้ในการฝึกจิตทุกวัน

- อธิบายการบ้านครั้งที่ 3

# สติบำบัดครั้งที่4: รู้ทันความคิดและปล่อยวาง

1. ทบทวนการนั่งสมาธิและBody scan

2. ทบทวนการบ้าน

- นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3. อธิบายความคิดอัตโนมัติทางลบ

- ฝึกใบกิจกรรม 4.1 ความคิดอัตโนมัติทางลบ
- ให้case อธิบายความคิดทางลบที่เขียนตามใบงาน

4. ความคิดลบจากชีวิตประจำวัน

- อธิบายเหตุการณ์กระตุ้น+ประสบการณ์เกิดความคิดทางลบ/ความรู้สึกที่ส่งผลต่อพฤติกรรม
- ความคิดลบ การปล่อยวาง ด้วยการตีป่ายความคิด

5. เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความคิด+ความรู้สึก+พฤติกรรม+รู้ทันความคิด

6. ฝึกประสบการณ์การมีสติกับความคิดและการปล่อยวาง

# สติบำบัดครั้งที่ 5 : ทบทวนสัมพันธภาพใหม่

---

1. ทบทวนการทำ body scan

- ฝึกสติกับความคิดให้คิดถึงเหตุการณ์ยุ่งยากใจกับคนใกล้ชิด/ติดป้ายความคิด

2. ทบทวนการบ้าน

# สติบำบัดครั้งที่ 5 : ทบทวนสัมพันธภาพใหม่

---

- ใบกิจกรรม 5.1 สำรวจความคิดที่มีต่อสัมพันธภาพกับคนใกล้ชิด
- กับแฟน ชอบใช้อารมณ์ เวลาไม่ได้ตั้งใจ ทำให้พยายามไม่โต้ตอบ เจ็บ
- ทบทวนสัมพันธภาพใหม่
- สิ่งดีที่มองข้าม : ความใส่ใจในการดูแล
- สิ่งที่ทำแย่ : มีปัญหาอะไร ชอบเก็บไว้คนเดียว
- สิ่งที่เรียนรู้จากการทบทวนสัมพันธภาพใหม่
- Case : บางครั้งก็ปล่อยวางความคิด เอาสติมาจัดการกับความคิด/ เวลาทำอะไรผิดพลาดก็ให้กำลังใจกัน ให้อภัยกัน
- มอบหมายการบ้านครั้งที่ 5

# สติบำบัดครั้งที่ 6 : ปรับการสื่อสารให้ดีขึ้น

---

ทบทวนการนั่งสมาธิและ body scan

- สติกับความคิดรำลึกเหตุการณ์ยุ่งยากใจกับคนใกล้ชิด
- ทบทวนการบ้าน /case ผีกสมาธิ เข้า-เย็น
- ช่วงเช้า : ทำได้ยังไม่ดี ใจยังว้าวุ่น มีความคิดเข้ามา
- ช่วงเย็น : มีสมาธิ นั่งได้นาน

# สติบำบัดครั้งที่6:ปรับการสื่อสารให้ดีขึ้น

---

- อธิบายหลักการสื่อสารและสติสื่อสาร
- ฝึกการสื่อสารอย่างมีสติ

ใบกิจกรรม6: สํารวจสื่อสารเดิม

- กับแฟนขัดแย้งกันเวลาทำงาน

Case : คำพูดของแฟน : ทำงานยังไม่เสร็จ=จะทันไหม

- ภาษาท่าทางระหว่างกัน : รู้สึกหงุดหงิดแต่ไม่แสดงอารมณ์
- ผลดีที่ตามมา : แบ่งหน้าที่รับผิดชอบกัน/อย่างชัดเจน

# สถิติบำบัดครั้งที่6:ปรับการสื่อสารให้ดีขึ้น

## ทบทวนการสื่อสารใหม่

- ภาษาฉัน : ยังเหลืออะไรที่ยังไม่ได้ทำบอกนะ เดียวช่วย
- ภาษาท่าทางระหว่างกัน : รู้สึกใช้น้ำเสียงที่นุ่มนวล

ผลที่คาดว่าจะเกิด : ช่วยเหลือกันมากขึ้น / มีงานอะไรก็ช่วยกัน /งานเสร็จเร็วขึ้น

สรุป : ให้เห็นความสัมพันธ์ของการใช้สติ ความคิด ความรู้สึก ความรู้จักปล่อยวาง กับการมีสติในการสื่อสาร ช่วยให้เข้าใจกันมากขึ้น

มอบการบ้านครั้งที่6

# สติบำบัดครั้งที่ 7: การฝึกสติและให้ภัย

---

- ทบทวนการนั่งสมาธิ ,bodyscan, สติกับความคิดรำลึกเหตุการณ์ยุ่งยากใจ
- สติการสนทนา
- ทบทวนการบ้าน .ให้Case ได้เล่าประสบการณ์ที่นั่งสมาธิในแต่ละวัน

# สติบำบัดครั้งที่7: การฝึกสติและให้ภัย

---

- อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสติกับความเมตตา
- ฝึกสติเมตตาตนเอง
- ฝึกสติเมตตาและให้ภัยผู้อื่น
- ฝึกสติเมตตาให้ผู้อื่นและสรรพชีวิต
- มอบการบ้านครั้งที่7

# สติบำบัดครั้งที่ 8 ชีวิตต้องเดินหน้า

---

ทบทวนการนั่งสมาธิ, body scan ,สติกับความคิดรำลึกเหตุการณ์ที่ยุ่งยากใจ

- สติการสนทนา สติเมตตา
- ทบทวนการบ้าน

# ภายหลังการ ทำสติบำบัดครบ 8 SESSION

- ผลลัพธ์และที่เกิดขึ้น

1.ระดับความเครียดลดลง      ก่อน = 49 คะแนน      หลัง=12 คะแนน

2.ไม่มีภาวะซึมเศร้า 9Q : ก่อน = 14 คะแนน      หลัง = 3 คะแนน

8Q : ก่อน = 1 คะแนน      หลัง = 0 คะแนน

3.สิ่งที่อยากจะบอก :Case : หลังบำบัดผมรู้สึกเหมือนได้ชีวิตใหม่ช่วง 1 เดือนแรกหลังบำบัดอาการดีขึ้น

@ 2เดือนหลังบำบัด / case เลิกกับแฟน /อกหัก รู้สึกแยที่แฟนบอกเลิก จับได้ว่ากลับไปคุยกับแฟนเก่า เก็บตัว หงุดหงิด อยากตาย

- ได้พบทวนการบำบัด 1 ครั้ง

- ผู้บำบัด ใช้การบำบัดครั้งที่ 7:การฝึกสติและให้อภัย พาCase ฝึกอีกรอบ ยังไม่ดีขึ้น

- ผ่านไปอีก 1 อีก สัปดาห์ ยังไม่ดีขึ้น จึงได้ Admin 1 ครั้ง (12/7/67) จำหน่าย (10/8/67) = 28วัน + บำบัดECT

## ภายหลังการ ทำสติบำบัดครบ 8 SESSION

---

วันที่ 4 พย 67 : พบCase หลังจากจำหน่ายได้ 2 เดือน

case : เริ่มดีขึ้น แจ่มใส ไม่เครียด ไม่เศร้า ไม่คิดอยากตาย คะแนน 9Q =2 คะแนน 8Q =0 คะแนน แพทย์ปรับลดยาลง

- คบกับแฟนเก่า plan จะหมั้นแต่งงานปี 68
- plan จะกลับไปทำงานที่สหรัฐฯ + ไปกับแฟน

## เทคนิควิธีการที่ใช้ได้ผล

- 1. การให้ข้อมูล อธิบายรายละเอียด หัวข้อการฝึกทั้ง **8 Session** เน้นย้ำเรื่องการบำบัดต่อเนื่องพบผู้บำบัดทุกสัปดาห์ และการทำการบ้าน
- 2. มีความยืดหยุ่นเรื่องวันนัด กรณีติดธุระ โทรแจ้งเปลี่ยนวันนัดได้ แต่ยังคงต้องพบผู้บำบัดทุกสัปดาห์
- 3. สร้างสัมพันธภาพ ความไว้วางใจ
- 4. การเตรียมตัวของผู้บำบัดให้พร้อมทั้งกายและจิตใจ / ความรู้ ฝึกปฏิบัติทุกวัน และ อ่านบททวนเนื้อหา อ่านบทท่องเที่ยวอธิบายในแต่ละ **Session** ก่อนที่จะบำบัด ให้เข้าใจ และเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการบำบัดให้พร้อม
- 5. การสนับสนุน จากหัวหน้า เพื่อนร่วมงาน ระบบบริการ
- 6. ตัวผู้บำบัด มีแรงจูงใจ ที่จะพัฒนาตัวเอง